

Lerarenhandleiding: VRIJ SPEL MET DE WIND

Het Hertboommolenmuseum wil met zijn educatief programma de interesse van schoolkinderen in erfgoed vergroten. De school kan door voorbereiding en nabespreking van een bezoek dit doel mee bereiken.

De excursieles moet allereerst complementair zijn aan de webles. Idealiter bereiden scholen een bezoekje aan de molen en het museum voor door middel van die webles. Eenmaal ter plaatse wordt er meer aandacht besteed aan de beleving van 'een bezoek aan een museum en een monument'. Hoe ga je om met tentoongestelde objecten, hoe wordt informatie over de museumobjecten verstrekt, waarom is het belangrijk om deze sporen uit het verleden te bewaren?

De leerlingen kunnen de excursiebladen rechtstreeks van de website uitprinten om mee te nemen tijdens hun bezoek.

In het museum worden ze opgevangen door een medewerker die hen eerst het parcours binnen laat afleggen. De museumopbouw is interactief opgevat. Men kan er allerlei werktuigen (ook uit andere continenten) visueel en auditief in werking zien, men kan er computergestuurd een molen in elkaar puzzelen en men ontdekt er dat windmolens doorheen de geschiedenis dankbare iconen waren voor beeldvorming allerhande. Dit alles via een futuristische vormgeving die verwijst naar de moderniteit van de jaren '60 van de vorige eeuw (cfr. Kapitein Zeppos, Star Trek, James Bond) en ondersteund door technische snufjes.

Daarna kunnen de leerlingen onder begeleiding van een gediplomeerd molenaar zelf de molen beklimmen en bij voldoende windkracht de molen in werking zien. Deze molenaar werkt op vrijwillige basis en geeft een woordje uitleg over de bouw en de werking van de molen.

Indien er nog tijd rest kunnen de leerlingen het 'Zeppos Zoekspel' spelen. Kapitein Zeppos moet een mysterie oplossen en krijgt hierbij assistentie van de leerlingen. De zoek- en puzzelopdrachten leiden hen naar alle uithoeken van de site en het museum.

DOELGROEP

Dit erfgoedprogramma is vooral geschikt voor kinderen van de derde graad van de lagere school. Er wordt weinig voorkennis van de leerlingen verlangd. Afhankelijk van de leeftijd en de mogelijkheden van de kinderen kan de moeilijkheidsgraad van het begrippenpakket aangepast worden.

LEERDOELEN

Een voordeel van een bezoek aan de molensite van O.L.V.-Lombeek met de windmolen en het Hertboommolenmuseum is de combinatie van bijna alle eindtermen wereldoriëntatie (mens: ik en mezelf, ik en de ander; maatschappij; sociaal-culturele verschijnselen; technologie) met ook de eindtermen sociale vaardigheden (samenwerken), Nederlands (luisteren en spreken) en de attitudinale eindtermen uit het leergebied Muzische Vorming (zoals kritisch nadenken of zonder vooroordelen naar kunst kijken).

Leerlingen herkennen in hun directe omgeving toepassingen van hefboomen, katrollen en bewegingsoverdracht via tandwielen. Leerlingen kunnen eigen werkwijzen vergelijken met andere werkwijzen en een oordeel geven daarover.

Lerarenhandleiding: VRIJ SPEL MET DE WIND

Leerlingen brengen waardering op voor eenvoud, inventieve technieken en voor esthetische aspecten van technische constructies en voorwerpen.

Leerlingen tonen belangstelling voor het verleden, het heden en de toekomst, hier en elders.

LEERMETHODE

Een bezoek aan de molen en het museum moet boeiend zijn voor de kinderen. Door het spelelement (Zeppospel/opdrachten) en de constante dialoog houden we de museumervaring plezierig en gevarieerd. De museumbegeleider gebruikt begrijpelijke taal en concrete voorbeelden en prikkelt de kinderen om vragen te stellen en te beantwoorden.

Zo komt het dat na een bezoek aan het Hertboommolenmuseum een kind

- meer weet over collecties, over musea, en hoe zich daar te gedragen
- verschillende materialen kan onderscheiden en die kan plaatsen
- iets bijgeleerd heeft over de molen als machine
- iets bijgeleerd heeft over de geschiedenis van O.L.V.-Lombeek en zijn windmolen
- nieuwe woorden heeft geleerd
- zijn luister- en spreekvaardigheden heeft geoefend

VOORBEREIDING IN DE KLAS

De webles werd speciaal ontworpen als extraatje bij een reëel bezoek aan de molen en het museum. Er werd specifiek opgelet dat er niet teveel overlappingen zijn.

Samen met Emiel, de 11-jarige molenaarsknecht, bezoeken de leerlingen de windmolen. Hij legt hen in begrijpelijke taal uit waar het (letterlijk) om draait.

Het lezen van het verhaal en het uitvoeren van de opdrachten neemt ongeveer een 50-tal minuten in beslag.

De opbouw is als volgt:

- Het buitenwerk van de windmolen
- De taal van de wieken
- De soorten molens
- Het malen van het graan
- Ongedierte op een molen
- De weg van het graan
- Gezegden
- Het leven van een luijongen
- Windmolens in Vlaams-Brabant

Lerarenhandleiding: VRIJ SPEL MET DE WIND

Oriënterende tekstjes worden afgewisseld met quiz vragen, een kruiswoordraadsel, spelletjes en 'wist je dat' ballonnetjes die leuke weetjes aan het licht brengen. Alle illustraties hebben rechtstreeks betrekking op de Hertboommolen, wat alles herkenbaar maakt bij een eventueel bezoek achteraf.

Hieronder volgen tevens enkele suggesties om de kinderen voor te bereiden op een bezoek aan de molen en het museum waarbij geen computers vereist zijn:

- Het verhaal van Kapitein Zeppos vertellen, een stukje uit het boek voorlezen of een passage van de DVD Kapitein Zeppos: Belderbos laten zien.
- De geschiedenis van de molen (en de moorden) kort schetsen. Gegevens vindt u op onze website www.hertboommolenmuseum.be
- Het principe van katrollen toelichten.
- Het principe van windenergie toelichten.

ACHTERAF IN DE KLAS

- De leerlingen kregen tijdens hun bezoek de opdracht om de molen of een onderdeel ervan te tekenen. Ze kunnen deze tekening in de klas afwerken en tentoonstellen. Fantasie mag hierbij de vrije loop nemen. Als je de functie van het voorwerp verandert, heb je meteen iets nieuws uitgevonden en wordt het tegelijkertijd ook een uitvinders tentoonstelling: bvb. een graanmaat wordt een stoel of bijzettafeltje.
- Het verhaal achter 'de windmolen': kinderen maken een fantasierijk opstel met één van de voorwerpen als leidraad of een spannend verhaal over bijvoorbeeld de moorden die aan de molen gebeurden. Science fiction met Kapitein Zeppos in de hoofdrol, een historisch verhaal met roversbendes die op strooptocht gaan of een reportage over de laatste molenaar, alles is mogelijk.

Heeft u eigen suggesties voor het op punt stellen van deze erfgoedles, aarzel dan vooral niet om contact met ons op te nemen. Wij staan steeds open voor inbreng vanuit het onderwijs.

Hertboommolenmuseum
Windmolenstraat 20
1760 O.L.V.-Lombeek (Roosdaal)

054/51.87.07
museum@windmolen.be
www.hertboommolenmuseum.be

Open van woensdag tot en met vrijdag van 11-17u
en op zondag (samen met de windmolen) van 11-17u
(of op afspraak)